

ಸ್ತೋತ್ರನಾಯಕ ನಿಃಶಕಧಗಲು

ಮೂಲ: 'ಪ್ರೇರಕ ಪ್ರಸಂಗ', ಹಿಂದೀ ಗ್ರಂಥ

ಅನುವಾದ: ಡಾ. ಕೆ. ಅನಂತರಾಮು

ನೈತಿಕ ಕಥೆಗಳು ಕೇವಲ ಆನಂದವನ್ನು ನೀಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಓದುಗನನ್ನು ಆರಿವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸನ್ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತವೆ. ನಾಗಪುರ ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ಹಿಂದೀ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಆಯ್ದ ನೈತಿಕ ಕಥೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಅನುವಾದಕರು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬರಹಗಾರರು. ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹಾಗೂ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡ ಓದುಗರಿಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮ ಭಾಷಣಕಾರರೂ ಆಗಿರುವ ಅವರು 'ವಿವೇಕ ಪ್ರಭ'ದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ, ಸರಣಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿ

ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರನು ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಸಿಡೋನಿಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯಾಗಿದ್ದನು. ಬ್ಯಾಬಿಲೋನ್ ಎಂಬುದು ಅವನ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅತ್ಯಂತ ವೀರಪುರುಷನಾಗಿದ್ದ ಅವನು ಜಗತ್ತನ್ನೇ ತನ್ನ ತೋಳ್ಬಲದಿಂದ ಗೆದ್ದುಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ತುಂಬಿತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಯಶಸ್ಸನ್ನೂ ಗಳಿಸಿದ್ದನು. ರಾಜಧಾನಿಯ ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಲಾಭವನ, ಅತಿಥಿಗೃಹಗಳು, ಉದ್ಯಾನವನ ಮುಂತಾದವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ವೆಂಬಂತೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆ ರಾಜೋದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತಾನು ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಂಡ ಪುರಾತನ ಹಾಗೂ ಸಮಕಾಲೀನ ವೀರ ಪುರುಷರ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಡೆಯಿಸಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ್ದನು. ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗಲೆಲ್ಲ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದಿಗ್ವಿಜಯದ ಅಲೆಗಳು ಉಕ್ಕಿಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರದೇಶದಿಂದ ಗಣ್ಯ ಅತಿಥಿಯೊಬ್ಬನು ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರನ ರಾಜಧಾನಿಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಆಗಮಿಸಿದನು. ದೊರೆಯೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಅವನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ತನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಅತಿಥಿಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬೀಡುಬಿಡಿಸಿ, ಸತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದನು. ಆ ಅತಿಥಿಯಾದರೋ ಬ್ಯಾಬಿಲೋನ್ ನಗರದ ವೈಭವವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಡು ಆನಂದ ತುಂದಿಲನಾದನು. ಎಲ್ಲವೂ ಆದ ಬಳಿಕ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರನು ತಾನೇ ಮುದ್ದಾಗಿ ಆ ಅತಿಥಿಗೆ ತನ್ನ ರಾಜೋದ್ಯಾನದ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿದನು. ನಳನಳಿಸುವ ವೃಕ್ಷಲತಾಪಲ್ಲವಗಳಿಂದಲೂ

ಪುಷ್ಪವಾಟಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಫಲಭರಿತ ವೃಕ್ಷರಾಜಿಯಿಂದಲೂ ತಂಪು ನೆರಳಿನ ತೋಪುಗಳಿಂದಲೂ ಕಾರಂಜಿಯ ಕೊಳಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದ ಇಂದ್ರನ ನಂದನವನ ವನ್ನೂ ನಾಚಿಸುವಂತಿದ್ದ ಆ ಉದ್ಯಾನವನ್ನು ಕಂಡ ಅತಿಥಿಯು ತದೇಕಚಿತ್ತನಾಗಿ ನೋಡಿದನು. ಹಾಗೆ ನೋಡುವಾಗ, “ಇದು ಯಾವ ವೀರನ ಪ್ರತಿಮೆ, ಅದು ಯಾವ ವೀರನ ಪ್ರತಿಮೆ, ಅವನಾರು, ಇವನಾರು?” ಎಂದು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು. ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರನೇ ಆ ವೀರಪುರುಷರನ್ನೆಲ್ಲ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಅತಿಥಿಯು, “ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯೆ, ವೀರಪುಂಗವರಾದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಮೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಏಕೆ ಮಹಾರಾಜರೇ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆಗ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರನು, “ನನ್ನದೊಂದು ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿದನೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ಆಗ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರು, ಈಗ ನೀವು ಕೇಳಿದಂತೆಯೇ, ನನ್ನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ ‘ಇದು ಯಾರ ಪ್ರತಿಮೆ?’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು, ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಸಾಹಸಮಯ ದಿಗ್ವಿಜಯಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲೂ ನಲಿಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಈ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ನೀವು ಕೇಳಿದಂತೆಯೇ ‘ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರನ ಪ್ರತಿಮೆ ಏಕಿಲ್ಲ?’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದನು.

ಸಾಧನೆಯ ಬಲದಿಂದ ಕೀರ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ನಾನೇ ಬಣ್ಣಿಸಿಕೊಂಡೋ ಅನ್ಯರು ಬಣ್ಣಿಸಿಯೇ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಬೆಳಕಿಗೆ

ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧದೇವನು ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಚನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಲವು ಗಣ್ಯರೂ ನೆರೆದು ಅರ್ತಿಯಿಂದ ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರವಚನ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ತಂತಮ್ಮ

ವಿವೇಕಪ್ರಭ

ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಹೊರಟುಹೋದರು. ನಂದಪುತ್ರನೆಂಬ ದೊರೆಯು ಮಾತ್ರ ಅಲುಗಾಡದೆ ಅಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿ ದ್ದನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಬುದ್ಧದೇವನು “ಏನು ವಿಚಾರ ನಂದ ಪುತ್ರ, ನನ್ನಿಂದೇನಾಗಬೇಕು?” ಎಂದು ತಾನೇ ಕೇಳಿದನು. “ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಹೋಗುವವರು, ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ಬೆಳ ಕಿಗೆ ಹೋಗುವವರು, ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಹೋಗುವವರು, ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಬೆಳಕಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಎಂದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಧದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈಗ ನೀನು ಹೇಳಿದೆ ಯಲ್ಲ; ದಯಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳು ತಂದೆ ” ಎಂದು ನಂದಪುತ್ರನು ಜಿಜ್ಞಾಸುವಾಗಿ ಬೇಡಿದನು.

ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತ, ಬದುಕಿನ ಪರ್ಯಂತ ದುಷ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ, ಕೊಲೆ, ಹಿಂಸೆ, ಲೂಟಿ, ಕಳ್ಳತನ, ವಂಚನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲೇ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೋ - ಅಂತಹವರು ಕತ್ತಲೆ ಯಿಂದ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಹೋಗುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಬೆಳಕಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೂ, ಸತ್ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ, ಸದಾಚಾರಿಗಳಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಯಾರು ದುರಾಚಾರಿಗಳಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಬದು ಕನ್ನು ಕಳೆದುಬಿಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರು ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಬೆಳಕಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುತ್ತ, ಅನವರತವೂ ಸದ್ವಿಚಾರ ಚಿಂತನೆಗೆ, ಸತ್ಸಂಗಕ್ಕೆ, ಸತ್ಕರ್ಮ ಸದಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೆಲ್ಲ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಸಾಧುಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾರೋ - ಅಂತಹವರು ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಬೆಳಕಿನಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬುದ್ಧದೇವನು ವಿನಂತಿಸಿ ದನು. ಅದನ್ನು ಶ್ರವಣಮಾಡಿದ ನಂದಪುತ್ರನು, “ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆ ತಂದೆ, ಬದುಕಿನ ಮಂಗಳದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡೆ” ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಡೆದನು.

ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೂ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧದೇವನು ವಿವರಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯ ಮನುಷ್ಯರು ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಾವು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಳಕಿನಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಕೊನೆಗೆ ಬೆಳಕನ್ನೇ ಸೇರಿಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ತಾಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶಿವಾಜಿಗೆ ಮಾತೆಯರೆಲ್ಲ ಜಗನ್ಮಾತೆಯರು

ಭರತಖಂಡದ ವೀರಶಿರೋಮಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದ ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜನು ಮೊಗಲರು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂದೊಂದೇ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಅವರಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ದಿಗ್ವಿಜಯದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಶೌರ್ಯಸಾಹಸ ಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಾಜಿಗೆ ಸರಿದೂರೆಯಾಗಿದ್ದ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯೊಬ್ಬನು ಶಿವಾಜಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ, ತಾನೇ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತ ಕಲ್ಯಾಣವೆಂಬ ದುರ್ಗವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಕೊಂಡನು. ವಿಜಯದ ಜೊತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವು. ದ್ರವ್ಯಸಂಪತ್ತೂ ಸಾಕಷ್ಟು ದಕ್ಕಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಸಾಲ ದೆಂಬಂತೆ ಆ ಕೋಟೆಯ ರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ಸೊಸೆಯಾಗಿದ್ದ ಅಪ್ರತಿಮ ಸುಂದರಿಯೊಬ್ಬಳು ಅವನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಳು. ದಳ ಪತಿಯು ಆಕೆಯನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಒಂದು ಅಲಂಕೃತ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸುತ್ತಲೂ ಪರದೆಯನ್ನು ಇಳಿಬಿಟ್ಟು, ಶಿವಾಜಿಯ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದನು. ಆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶಿವಾಜಿ ತನ್ನ ಆಪ್ತರೊಡನೆ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಪರಾಮರ್ಶ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ತಾನು ಸಾಧಿಸಿದ ವಿಜಯದ ಅಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತ ಆ ಸೇನಾಪತಿಯು, ತಾನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಂದಿದ್ದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಗಳನ್ನೂ, ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಯನ್ನೂ, ಶಿವಾಜಿಯ ಮುಂದೆ ಸುರಿ ದನು. ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಕೋರೈಸಿದವು. ‘ಭಲೇ, ಭೇಷ್’ ಎಂದು ಶಿವಾಜಿಯು ಆ ದಳಪತಿಯ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದನು. ತರುವಾಯ ಶಿವಾಜಿಯು ಆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇನು ಎಂದು ಅದರತ್ತ ಕೈತೋರಿಸಿ ಕೇಳಿದನು. “ಕಲ್ಯಾಣದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೈವಶವಾದ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ರತ್ನ ವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಲು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವೇ ಬಂದು ನೋಡಬೇಕು, ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ದಳ ಪತಿಯು ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡನು.

ಶಿವಾಜಿಯು ಮೇಲೆದ್ದು ಆ ಅಲಂಕೃತ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಪರದೆ ಯನ್ನು ಸರಿಸಿದಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಮಸುಂದರಿಯಾದ ಮೊಗಲ್ ಯುವತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ದಂಗಾದನು. ಸಂಕೋಚದಿಂದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುತ್ತ, “ಆಹಾ ಏನು ಚೆಲುವು, ಏನು ಯೌವನ! ನನ್ನ ತಾಯಿಯೂ ಇಷ್ಟು ರೂಪವತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಂದರನಾಗುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲವೇ” ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸುತ್ತ ಸೇನಾಪತಿ ಯತ್ತ ಮುಖಮಾಡಿ, “ನೀನು ನನ್ನ ಸಾಹಚರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು

ವರ್ಷಗಳಿಂದಿದ್ದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು? ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅರಿತರೂ ನೀನು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದೇ? ಶಿವಾಜಿಯು ಅನ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರ ಪುತ್ರಿಯರನ್ನೂ ಸೊಸೆಯರನ್ನೂ ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಸಮಾನರೆಂಬಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಅರಿಯೆಯಾ?” ಎಂದು ರೋಷಿಸಿದನು. ಮತ್ತೆ ತಾನೇ ಮುಂದುವರಿದು, “ಈಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆತಂದೆಯೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಗೌರವದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಬಳುವಳಿ ಸಹಿತವಾಗಿ, ಅವಳ ಪೋಷಕರ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬಂದುಬಿಡು” ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿಯೂಬಿಟ್ಟನು.

‘ಮಾತೃವತ್ ಪರದಾರಾಂಶ್ಚ’ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ತಾಯಿಯ ರಂತೆ ಕಾಣಬೇಕು - ಎಂಬುದು ಮಹಾಭಾರತದ ನೀತಿವಾಕ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ಸನಾತನ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೀವನಾದರ್ಶಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಅಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ‘ಮಾತೆಯರೆಂದರೆ ಸುಮ್ಮನಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಜಗನ್ಮಾತೆಯರಪ್ಪಾ’ ಎಂಬ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ವಾಣಿಗೂ ಇದು ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟೋ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ವಿಜೃಂಭಿಸಿ, ಕಾಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು, ಹಾಗೆ ಮರೆಯಾಗುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಲೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಸನಾತನ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಮಾತ್ರ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅಳಿಯದೆ ಉಳಿದು ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಅದು ಈ ಪರಿಯ ಸದಾಚಾರಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಸನಾತನ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಈ ಭೂಮಂಡಲದಿಂದ ಅಳಿದು ಹೋದಂದು ಜಗತ್ತು ಪ್ರಳಯವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ವಾಣಿಯನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶುದ್ಧಮನದ ಕ್ಷಮಾಗುಣ

ಪುರಾತನ ಗ್ರೀಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೊಯೇಮನ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಸಂತನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಅವನು ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಜಿಜ್ಞಾಸು

ಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಹಿತವಚನಗಳಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಅವನಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಸುಕೋವಾ ಎಂಬ ರೈತನೊಬ್ಬನು ಸಂತನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, “ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ತಮ್ಮನು ಬಹಳ ದುಷ್ಟಸ್ವಭಾವದವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಕಂಡರಾಗದು. ಸದಾ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ವಿಷಕಾರುತ್ವಲೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟಾದರೂ ನಾನು ‘ತಮ್ಮನಲ್ಲವೇ’ ಎಂಬ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅವನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೀಗೆಲ್ಲ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಅಣ್ಣನು ಕ್ರೋಧಗೊಳ್ಳದೆ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾನಲ್ಲ; ಅವನದು ದೊಡ್ಡಗುಣ, ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನನ್ನ ತಮ್ಮನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ; ನನ್ನ ಕ್ಷಮಾಗುಣವು ಅವನ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಬೀರುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೇನು ಮಾಡುವುದು?” ಎಂದು ಅಲವತ್ತುಗೊಂಡನು.

ಆಗ ಆ ಸಂತನು, “ನೋಡಪ್ಪಾ, ನೀನು ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವಾಗಲೆಲ್ಲ, ‘ನನ್ನದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ತಪ್ಪೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ತಮ್ಮನದೇ, ಆದರೂ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ’ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ‘ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಏನಾದರೂ ದೋಷಗಳಿರಬಹುದು, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ತಮ್ಮನೂ ತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನನ್ನೂ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ’ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೀನು ಕ್ಷಮಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸು. ನಿನ್ನ ಕ್ಷಮಾಗುಣವು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನು ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಿನ್ನ ಕ್ಷಮೆಯು ನಿರ್ಮಲ ಹೃದಯದಿಂದ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಧಿಕ್ಕಾರಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಲಿನಗೊಂಡಿರುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನೀಗ ನೀನು ನಿನ್ನ ಎದೆ ಮುಟ್ಟಿ ನನಗೆ ಹೇಳು” ಎಂದನು. ಆಗ ಸುಕೋವನು ತನ್ನ ತಾನು ವಂಚಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, “ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ, ನನ್ನನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡೇ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಸಂತನಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಲೋಕದ ಡೊಂಕನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಯತ್ನಿಸುವ ನಮ್ಮ ಡೊಂಕನ್ನು ಮೊದಲು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಭಗವಂತನು ನಮ್ಮ ಮನದ ನಿರ್ಮಲತೆಯನ್ನು ಆಳತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂಬ ಎಚ್ಚರವಿರಬೇಕು.

